

v jehož rodině působil jako učitel klavíru a doprovazeč: dva a půl roku pak zhudebňoval texty ze sbírky Františka Sušila *Moravské národní písně s nápěvy do textů vřaděnými*. Mezi výsledky patří i **Čtyři dvojpěvy** op. 38 pro dva hlasy a klavír (1877): jednotlivá čísla vynikají osobitou dvořákovskou invencí, působivým polymelodickým cítěním a ústrojným propojením vokálních linií s klavírním partem. Vlivy moravského folkloru do nich prosakují modulačními posuny, tóninovým kolísáním mezi dur a moll i jadrnými rytmy.

Finský skladatel, sbormistr a varhaník **Pekka Olavi Kostinen** (1944) vytvořil rozsáhlé dílo symfonické, komorní, vokální a jevištní na základě mnohaleté interpretační i pedagogické praxe. Vystudoval na Sibeliově akademii, získal čestný doktorát a v letech 1971–2000 působil na univerzitě v Jyväskylä. Ve sborových kompozicích užívá nekonvenčních vyjadřovacích prostředků, kterými až zvukomalebně postihuje severskou atmosféru své vlasti. Z jeho četných dětských sborů vyniká kompozice s názvem **Jaakobin pojat** (Jákovovi synové, 1976) na biblický text; v ní se spojuje avantgardní zvuková vrstva (glissanda, výkřiky) s oblastí lahodných souzvuků a příjemných melodických obrátů. Skladatel zde využívá dlouhého doznívání a překrývání tónů.

Alena Borková

Kantiléna vznikla v roce 1956 jako Šlapanický dětský sbor; do roku 1967 však přerostla pod vedením Ivana Sedláčka ve výběrovou instituci, která spolupracuje s předními dirigenty, orchestry i skladateli. Je laureátkou řady mezinárodních sborových soutěží; z posledních úspěchů jmenujme 1. místo ve velšském Llangollenu (2013) a zlaté medaile a absolutní vítězství v německém Magdeburgu (2015). Letos se zúčastnila 3. evropských sborových her v lotyšské Rize, kde v silné konkurenci 150 sborů vybojovala 3 zlaté medaile. Zpívala v evropských zemích, v USA, Kanadě a Japonsku. Od roku 1984 působí při Filharmonii Brno a spoluúčinkuje na jejích akcích. K náročnému koncertování hlavního sboru se děti chystají ve starším přípravném sboru – **Kantilénce** a ti nejmenší v **Magdalence**, pojmenované po bývalé člence a současné patronce Magdaleně Kožené.

Hlavním dirigentem a uměleckým vedoucím Kantilény je **Jakub Klecker**, absolvent brněnské konzervatoře a pražské AMU. Od roku 2007 dirigoval opery a balety v Janáčkově opeře NdB, kde rychle profesionálně vyzpěl; v sezoně 2013/2014 nastoupil na místo šéfa dirigenta a zrealizoval řadu úspěšných inscenací na domácí scéně i v zahraničí. Současně spolupracuje na koncertech s našimi i zahraničními orchestry – připomeňme turné po Japonsku s Filharmonii Brno v letech 2007 a 2009. Od roku 2014 působí pedagogicky na JAMU, od sezony 2015/2016 je také hudebním ředitelem opery Národního divadla moravskoslezského v Ostravě.

Michal Jančík, sbormistr Kantilény i Kantilény, vystudoval hudební vědu na Masarykově univerzitě, hudební výchovu a řízení sboru na Ostravské univerzitě a dirigoval sbor na JAMU a dnes vyvíjí bohatou sbormistrovskou činnost. S Kantilénou absolvoval řadu zahraničních turné a soutěží; z poslední doby lze zmínit získání zlatých

medailí na sborové olympiádě v Magdeburgu a Rize, premiéry děl významných českých autorů a přípravu sboru na spolupráci s předními orchestry. Vedl sbor Tin Tin Ensemble, spolupracoval se soubory Ensemble Opera Diversa a Ars Brunensis. Působí také jako externí spolupracovník České televize při realizaci záznamů klasické hudby.

Sbormistryní Magdalenky je od roku 2011 **Veronika Hružová**. Studium na Pedagogické fakultě a Akademii staré hudby při MU ji vedlo jednak k pedagogické činnosti, ale i k rozšíření hudebně-educaních obzorů v rámci doktorského studia. Pěvecky spolupracuje se soubory Czech Ensemble Baroque, Ensemble Versus, Societas Incognitorum a Ars Brunensis. V roli chorovoda se pravidelně účastní Letní školy barokní hudby v Holešově. Pod jejím vedením získala Magdalenka Zlaté pásmo na soutěži Zahradka písní (2012, 2013 a 2015) a Zlaté ocenění na sborovém festivalu Slovakia cantat (2014).

Jiří Hrubý pravidelně vystupuje na sólových recitálech u nás i v zahraničí; spolupracuje např. s Filharmonii Brno, orchestrem NdB, Kantilénou, také však s předními českými i zahraničními sólisty či operními pěvci. Věnuje se rovněž komorní hudbě.

S Kantilénou spolupracují také houslista **Jiří Klecker**, pedagog na ZUŠ Antonína Doležala, a **Petr Hladík**, člen skupiny bicích nástrojů brněnské filharmonie.

Pomozte nám natočit CD s novými povídkami a písničkami originálního autorského projektu pro nejmenší děti. Zpěváci z Magdalenky už se moc těší, až se podělí o příběhy a písničky o skřítkovi Bambulínovi s ostatními dětmi po celé republice!

Podpořit nás můžete zde:

www.hithit.com/cs/project/4052

Prosíme posluchače, aby zaujali svá místa včas, vypnuli mobilní telefony a během koncertu nefotografovali. Po začátku není vstup do sálu umožněn. Změna programu a účinkujících vyhrazena!

Za podporu a spolupráci děkujeme

Filharmonie Brno, příspěvková organizace
Komenského nám. 534/8, 602 00 Brno, ☎ +420 539 092 801
www.filharmonie-brno.cz, www.salprobrno.cz

B | R | N | O | Jihomoravský kraj

Statutární město Brno finančně podporuje Filharmonii Brno. Vybrané koncerty se konají za finanční podpory Jihomoravského kraje.

62.
koncertní
sezona
2017
2018

Podzimní koncert
Kantilény
Besední dům
51112017

Filharmonie
Brno Philharmonic

JAROSLAV DOSTALÍK arr.
Muzikanti, co děláte

JAN HANUŠ
Říjen z cyklu **Měsíce**

PETR JEŽIL
Rozpočítadla
Andělíky, dva špalíky – Enyky, benyky – Endeje, vandeje

JAN VIČAR
Skřítek Budulínek

JAROSLAV DOSTALÍK arr.
Moravské uspávanky

EMIL HRADECKÝ
Mléčná dráha a **Změním se** z cyklu **Písně kosmické**

Kantilénka, starší přípravné oddělení, **Jiří Klecker** housle
Jiří Hrubý klavír, řídí **Michal Jančík**

PETR EBEN
Slaviček rajský (výběr z cyklu)
Komuž se utéci máme – Ó, přeslavná Paní světa – Matičko Boží
– Vesel se, Panno

Oj, letěla bílá hus – Chodzim, chodzim
– **Měla jsem holoubka** (lidové)

PETR JANOVSKÝ arr.
Čerešničky

Kantiléna, koncertní sbor, **Jiří Hrubý** klavír, řídí **Jakub Klecker**

přestávka I 20'

Černé oči, jděte spát – Okolo Frýdku cestička
– **Liboce sa, liboce** (lidové)

TOMÁŠ PÁLKA
Bambulín (výběr z cyklu)
Koukám se tu rozkoukat – Krápník Ron – Mlhové strašidlo
– Bambulín, akrobatů král – Bambulín slaví narozeniny

Magdalenka, mladší přípravné oddělení
Jiří Hrubý klavír, **Petr Hladík** bicí, řídí **Veronika Hružová**

ANTONÍN DVOŘÁK
Čtyři dvojzpěvy op. 38
Možnost – Jablko – Věneček – Hoře

PETR EBEN
Preludio z cyklu **Catonis moralia**

PEKKA KOSTIAINEN
Jaakobin pojat (Synové Jákobovi)

Kantiléna, koncertní sbor
Jiří Hrubý klavír, řídí **Michal Jančík**

K repertoáru Kantilénky:
Jaroslav Dostalík (1928–2010), sbormistr, pedagog a skladatel, prošel složitou životní poutí. Na JAMU studoval dirigování a skladbu, nevhodné *ideové směřování* jej však přivedlo k manuální práci; přesto se proboujel ke sbormistrovské činnosti, k absolutoriu pedagogické fakulty a později k doktorátu. Po patnáctileté úspěšné práci se sborem Mladost (1956–1971) byl odvolán z jeho vedení; řídil pak postupně několik dětských sborů, nakonec Primavera při ZUŠ J. Kvapila (od 1992), s níž se opět vypracoval na mezinárodní úroveň. Je autorem úprav lidových písní i vlastních kompozic vyznačujících se výraznou rytmikou a průbojnou harmonií; všude využívá intonačních možností dětí a jejich hravého rytmického citění.

Jan Hanuš (1915–2004) vyšel z kompoziční třídy Otakara Jeremiáše, zasáhl do mnoha skladebných oborů a získal řadu poct a uznání. Navázal na dvořákovsko-smetanovskou tradici a preferoval české inspirace námětové i melodické; v 70. letech dospěl k syntéze se soudobými vyjadřovacími prostředky. Zanechal rozsáhlou sborovou tvorbu, jejíž velkou částí jsou skladby pro dětské sbory. Cyklus **Měsíce** (1972) na texty Václava Fišera obsahují dvanáct písní pro školní dětský sbor s doprovodem klavíru.

Petr Ježil (1951) působí jako vysokoškolský pedagog v Ústí nad Labem; výrazně zasahuje do oblastí písníových aranžmá a tvorby pro dětské sbory, kde uplatňuje svou zralou pedagogickou zkušenost, cit pro vedení vokální linky a pochopení pro záliby mladých zpěváků. Vděčná jsou třídílná rytmická **Rozpočítadla**.

Jan Vičar (1949), muzikolog, kritik, pedagog, akordeonista a všestranný skladatel, komponoval sborové písně a cykly pro jednotlivé konkrétní dětské sbory. Rád spolupracuje s textařem Jiřím Žáčkem, jenž poskytl i podklad k písni **Skřítek Budulínek**.

Emil Hradecký (1953) se po absolutoriu Pražské konzervatoře věnoval praktické pedagogické, skladatelské a vydavatelské činnosti. V kompozicích pro děti vycházel z přitažlivosti taneční a jazzové hudby, jejíž rytmičnost vkládal do kompozic pro konkrétní dětské sbory. Struktura jeho skladeb je hravá a srozumitelná. Tak vznikl i cyklus **Písně kosmické**, z něž zazní **Mléčná dráha** a poté výrazně rytmizovaná píseň **Změním se** na texty oblíbeného Václava Fišera.

K repertoáru Magdalenky:
Jednohlasé písně s doprovodem klavíru jsou ideálním vstupem do světa sborové interpretace; dětem je obzvláště blízká spontánnost *písní lidových*.

Tomáš Pálka (1978) studoval kompozici u Pavla Zemka-Nováka v Brně a Marka Kopelenta na HAMU v Praze; postgraduálně pokračoval u Milana Slavického a roku 2004 se zúčastnil rezidenčního pobytu v Paříži. Je spoluzakladatelem a dnes i předsedou skladatelského sdružení Konvergence; působí jako pianista, zpěvák, houslista, pedagog; od roku 2013 žije v bavorském Ruhpoldingu a věnuje se skladbě a terapii. Usiluje o vyjádření vztahu k duchovním hodnotám, o jednotnou kompoziční formu a myšlenkové propojení celků.

Cyklus povídek a písní o osudech skřítků Bambulína zkomponoval roku 2016 pro Magdalenku, která provedla na letošním jarním koncertě pět částí. Textovým podkladem a inspirací se stala knížka pohádek tehdy osmiletého George Jacoba z Podivína. Textovou část dále zpracovala a dala do souvislostí skladatelka Michaela Pálka Plachká; rozvinula ji vlastními texty. Dnes následuje premiéra dalších scének s klavírem a bicími nástroji.

K repertoáru koncertního sboru:
Petr Eben (1929–2007) studoval skladbu u Pavla Bořkovce a klavír u Františka Raucha na AMU. Byl činný jako pianista v oblasti sólové i komorní hry; zejména však zanechal rozsáhlé dílo skladatelské v oboru symfonickém, komorním, klavírním, varhanním, scénickém; díky originalitě melodické invence a rytmiky lze hovořit o specifickém ebenovském stylu, který spojuje lyriku s dramatickými akcenty. Část Ebenovy vokální tvorby vyniká specifickým porozuměním pro dětskou hudebnost – aktivní i pasivní: *Dítě je kniha, ve které si máme číst a do které máme psát*.

Tříhlasý cyklus **Slaviček rajský** dokončil Eben roku 1970 na texty z barokního kancionálu Jana Josefa Božana (1719). Jeho hudba postihuje starobylou zbožnost textů a sborovým pletivem a *cappella* problesknou místy ohlasy české lidové melodie.

Barokní suitu pro dětský sbor a *cappella* **Catonis moralia** (Katonova mudrosloví) vytvořil v letech 1974–75 na texty latinských přísloví ze 3. století, připisovaných filozofu Catonovi a do češtiny volně převedených J. A. Komenským. Jednotlivá čísla vycházejí z formy typického barokního útvaru, zejména z jeho metricko-rytmické struktury, způsob utváření témat je blízký hudbě 18. století; výsledné barevné souzvukové a výrazové klima však odpovídá soudobému citění. Uslyšíme vstupní *Preludio* s hlavní myšlenkou *Budeš-li mít štěstí, zlé příhody obávej se, pamatuj na doby příšší*.

Jazzový saxofonista a aranžér **Petr Janovský** (1977) vystudoval technický obor. Je zkušeným sborovým zpěvákem, členem sboru Octopus vocalis; úpravy sborových kompozic pořizuje zejména pro Kantilénu. Často se inspiruje rytmikou nonartifickálních žánrů. Lidová píseň **Čerešničky** zazní s průvodem klavíru.

Odrasovým můstkem ke světové popularitě **Antonína Dvořáka** (1841–1904) se staly jeho *Moravské dvojzpěvy*. Dvořák přistoupil k jejich kompozici na popud vlastence a mecenáše Jana Neffa,